

Sumari

Part 1. El far.....	9
Mistos.....	11
Tempesta	15
Cistella.....	23
Roca.....	27
Culpa.....	33
Cop	39
Coixinera	47
El pla de la senyoreta Amalia.....	51
Porta tapiada	57
Martha.....	59
Part 2. La Casa Negra.....	67
L'enterrament d'en Jozef.....	69
Nit.....	73
Dia u de set anys	77
Fregar	83
El secret.....	87
Sang	91
El monstre	97
Pudor.....	101
Colla de caçadors.....	107

Part 3. El nen de sota el llit.....	113
El monstre de sota el llit	115
Una cançó per al monstre	121
Dones amb cua.....	125
Cafè amb la Martha.....	131
Amansir la fera.....	135
Estúpida nena.....	143
El bany.....	145
La rutina.....	153
La tanca	157
Vestits.....	161
La boca de la nit.....	167
Part 4. Estiu	171
Remordiments	173
S.O.L.	175
Estiu.....	183
Pares i cames	189
La fusteria	195
Carretó	197
Tarda lliure	203
Estelles.....	207
Part 5. La sirena de l'envelat	213
Les aberracions més espantoses del món.....	215
Ull	221

Pel camí.....	225
El cor de la mestra	229
Vint-i-cinc cèntims	237
La senyora Rozenhout	247
La tieta Diamant Resplendent	249
L'oportunitat d'or de l'Eef.....	257
Foc de camp	263
Carta.....	267
El Peixet neda.....	269
Part 6. Bona fusta	273
Comiat a l'embarcador	275
La foto	281
L'Almirall es retira.....	289
Pastís de mores	295
Nick	305
Bona fusta	311
L'Almirall mira per la finestra	317
La barca.....	321
Claus.....	325
Port.....	331
Tempesta	339
Roca.....	343
L' <i>Emma Negra</i>	347

Mistos

Una illa enganxada pels pèls a terra ferma, com una dent que belluga lligada en un fil, es diu «península». A la península d'aquesta història hi ha un far, un far gris i alt, amb un llum que cada nit dona voltes per damunt d'una petita ciutat costanera perquè cap vaixell s'estimbi contra una roca amb molt mala bava que hi ha al bell mig de la badia. Així la nit sembla una mica menys fosca, i la immensitat de la terra i del mar, una mica menys enorme.

A la casa del far hi viu el faroner Augustus amb la seva filla. Tenen un hortet i una platja pedregosa on sempre hi va a parar alguna cosa. Abans s'hi passaven nits senceres mentre el llum donava voltes damunt del seu cap; l'Augustus encenia una foguera i del port venien vaixells amb pirates que s'asseien al voltant del foc, menjaven peix rostit i cantaven fins a trenc d'alba. Cantaven cançons sobre el beure i el menjar, cançons tristes carregades d'enyorança, i també cançons terribles sobre els secrets del mar que a la nena li feien por i la posaven contenta alhora, i per això sovint s'enfilava a la falda de la mare.

Però ara ja no venen mai pirates, i el pare ha deixat de fer fogueres.

A bocafoscant el llum ja ha d'estar encès. Sempre l'encén la nena. Cada vespre puja els seixanta-un graons, obre la porteta

rovellada de la coberta de la lent, encén la metxa, engega el mecanisme que fa girar la lent, tanca la porteta i llestos.

Quan era més petita, era una feina molt feixuga, però ara té els braços forts i les seves cames enfilen fàcilment els graons, dos cops al dia. Tres, si es descuida els mistos. De vegades li passa, i llavors el pare remuga.

—Ja es fa fosc i el llum encara no està encès! I si es perd un vaixell, criatura? I si topa amb la roca i és per culpa meva, o més ben dit, teva? Apa, puja, de pressa! O és que vols que hi vagi jo? Ja ho diuen, si vols estar ben servit... —i ja comença a incorporar-se.

—Ja va, ja va —murmura la nena, agafant els mistos del caixet. La capsa fa un sorollet suau, només en queda un.

Demà he de comprar mistos, que no se m'oblidi.

A la nena li costa recordar coses. En té tantes, al cap! Cançons, històries, coses que ha d'aprendre, coses que voldria oblidar però que sempre tornen.

Quan ha de recordar-se d'alguna cosa, sovint se li oblida, i en canvi no pot fer res per no recordar el que s'estimaria més oblidar.

Mentre puja les escales, s'inventa un truc: què havia de recordar? Ah, sí, mistos. Mentalment, agafa una capsa de mistos i la col·loca en una taula al mig del seu cap. Amb un llum que la il·lumina, així l'endemà al matí serà el primer que vegi quan es desperti. O això espera. Quina mena de llum? Un d'esmalt verd amb la vora daurada i una mica desgastada, com el que tenia la mare al costat del llit. Això preferiria oblidar-ho, per exemple.

A veure, pensa un altre llum, Llumeta.

I és que Llumeta és el seu nom.

Bé, de fet es diu Emma, però la mare també es deia així. I abans al pare no li agradava que es giressin dues persones quan cridava, i després ja no va voler sentir el nom mai més. Així que li diu Llumeta.

—Ara bé, tu no és que siguis gaire llumenera, Llumeta —comenta sempre que la nena es descuida alguna cosa o s'ensopega, sobretot quan porta sopa calenta o alguna cosa així.

La Llumeta puja les escales amb l'últim misto. Ha de fer-ho bé a la primera, no se li pot apagar el misto abans d'encendre el llum, perquè llavors... Naufragis i pare enfadat. No sap quina de les dues coses és pitjor.

Retorça la metxa i l'esmotxa una mica perquè prengui bé. Després treu el misto de la capsa i se'l mira amb severitat:

—I tu, ja pots esforçar-te! T'ho dic seriosament! Si no...

Si no, què? Què deu ser el que fa més por a un misto? Que se l'endugui el vent? Que el parteixin pel mig? No, se li ha acudit una cosa millor:

—Si no, et llançaré al mar —xiuxiueja—, i quedaràs tan xop que no et podràs encendre mai més.

En realitat, tard o d'hora el mar el deixaria en alguna costa, és clar. Aleshores s'eixugaria al sol, a la platja calenta, i...

—Llumeta! —la veu del pare ressona molt fort, encara que ve de seixanta-un graons més avall—. El llum! ARA MATEIX!

En general a aquesta hora ja ronca a la seva butaca, però justament avui havia d'estar despert. La Llumeta rasca el misto

a la capsa. Una espurneta de no res. Un altre cop. Ara apareix una flameta molt digna acompanyada d'olor de fòsfor. Molt bé. Fa pantalla amb l'altra mà i ho acosta a la metxa. Apa! La flama dubta un moment i després creix.

—*Foc, foc, foc joluu. Crema, crema, amb gran delit.*

Foc, foc, foc joluu, alegra'ns la nit —cantusseja, mirant la llum intensa.

Tenia un nus a l'estómac, però se li ha desfet.

Tancar porta, fer girar el mecanisme, llestos.

Mistos, mistos, va murmurant mentre baixa les escales. No se n'ha d'oblidar.

Però se li oblida.

Aquest llibre s'ha publicat amb el suport del Fons de les Lletres Neerlandeses

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Títol original en neerlandès:

Lampje

© Annet Schaap

First published in 2017 by Em. Querido's Uitgeverij, Amsterdam

© del text: Annet Schaap, 2017

© de la traducció: Maria Rosich Andreu, 2020

© de les il·lustracions: Annet Schaap, 2020

© d'aquesta edició: Pagès Editors, SL, 2020

C/ Sant Salvador, 8 - 25005 Lleida

editorial@pageseditors.cat

www.pageseditors.cat

Primera edició: març de 2020

ISBN: 978-84-1303-188-0

DL: L 256-2020

Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, SL

www.bobala.cat

✦ imprès a **lleida** ▶

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.